

نقش خیرین در ساخت و ساز فضاهای آموزشی استثنایی (مصاحبه)

پدیدآورده (ها) : احمدی، محمد کاظم

علوم تربیتی :: تعلیم و تربیت استثنائی :: فروردین و اردیبهشت 1381 - شماره 8 و 9
از 34 تا 36

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/400594>

دانلود شده توسط : عمومی user2314

تاریخ دانلود : 17/12/1394

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [فوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

نگار شکر: محمد کاظم احمدی

اشاره:

در راستای اختصاص صفحه‌ای از نشریه به ((نیکوکاران همراه)) خدمت جناب آقای علیرضا معین بخش معاون محترم پشتیبانی سازمان رسیده‌ایم تا از تجربیات ارزنده ایشان در زمینه "نقش خیرین در ساخت و ساز فضاهای آموزشی استثنایی" بهره‌گیریم.

سؤال: با سلام و عرض خسته نباشید بفرمایید چه عواملی در مشارکت خیرین جهت ایجاد فضاهای آموزشی استثنایی مؤثر بوده‌اند؟
جواب: ضمن تشکر از حضرتعالی و همکاران محترمان در مجله تعلیم و تربیت استثنایی، عواملی که در مشارکت خیرین جهت ایجاد فضاهای آموزشی مخصوصاً در آموزش و پرورش استثنایی مؤثرند عبارتند از: احیاء حس نوع دوستی، اعتقاد به صالحات و باقیات، تقویت فرهنگی جامعه و بسط و توسعه عدالت اجتماعی، عشق و علاقه به دانش آموزان عزیز استثنایی، اهتمام به تعلیم و تربیت مؤثر و مفید این عزیزان، به منظور جلوگیری از انحراف و سوء استفاده‌های مختلف در جامعه می‌باشد.

خیرین محترم مدرسه ساز بر این باورند که با ساختن مدرسه جهت نونهالان استثنایی اجریشان را در چهره معصوم و پاک این بهشتیان روی زمین جستجو کرده و پاداش اخروی را در انتظار دارند.

سؤال: لطفاً در مورد تاریخچه و پیشگامان مدرسه سازی جهت کودکان استثنایی توضیح دهید؟
جواب: مدرسه سازی از ابتدا مورد

نظر خیرین و خیرخواهان جامعه ما بوده و تاریخ آن به گذشته خیلی دور برمی‌گردد لکن در مورد مدارس استثنایی، از زمانیکه مردم بیشتر به وظایف و اقدامات مریبان و پایه‌گذاران استثنایی آشنا شدند، یعنی از زمان مرحوم باغچه‌بان و دکتر خزائلی، در ایجاد مراکز استثنایی رغبت بیشتری پیدا کردند. از طرفی ایجاد سازمان آموزش و پرورش استثنایی در سال ۷۰ و شروع فعالیت آن، باعث شد تا سطح آگاهی عمومی جامعه نسبت به اهمیت و ویژگیهای توانبخشی و تعلیم و تربیت کودکان و دانش آموزان استثنایی افزایش پیدا کند و خیرین را بیشتر به فکر ساختن مدارس استثنایی و ادار کند. تا آنجا که ما اطلاع داریم، خیرینی که تا کنون بیش از دو مدرسه استثنایی ساخته‌اند هم از افراد حقوقی هستند و هم حقیقی و مؤسسات خیریه مانند: جامعه یاوران فرهنگی جنوب خراسان، مؤسسه حضرت زهرا، برادران مردانی آذری و بیاضیان که در آذربایجان

شرقی و قزوین و جاهای دیگر فعالیت می‌کنند، یزدجردی در خراسان، صفوی در خوزستان، رسولیان در یزد، بنیاد پانزده خرداد، دکتر کرباسی زاده در خراسان، شیشه‌گر در خراسان، خانم دکتر حسینی در خراسان، خانم دکتر طلاکوب در خراسان و مهدویان در مازندران. کسانی هم هستند که مشخصات آنها فعلاً در اختیار من نیست.

سؤال: چه راهکارهایی جهت ترغیب خیرین به ساخت و ساز فضاهای استثنایی پیشنهاد می‌فرمائید؟

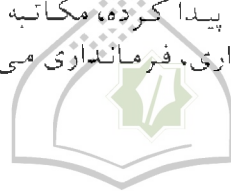
جواب: یکی از دغدغه‌هایی که در سازمان‌سازی و مدارس عادی و همچنین استثنایی وجود دارد نوع ترغیب خیرین به ساخت و ساز فضاهای مدرسه است. با توجه به تجربیاتم در آموزش و پرورش استثنایی عرض می‌کنم که، استمرار تشکیل گردهمایی‌ها، کنفرانس‌ها و سمینارها به منظور توجیه و تبیین امر مقدس مدرسه سازی خصوصاً برای دانش آموزان استثنایی، روشن

و کسی توجه نمی‌کند حتی آن بنده خدا (خیر) حاضر است هزینه انشعاب را هم پرداخت کند. می‌بیند مدرسه ساخته شده و آماده بهره برداری است ولی آب یا برق ندارد. یا گاز کشی نشده است. اینها چیزهایی است که مسئولین محلی باید به آن توجه کنند تا بتوانند اینها را بیشتر ترغیب کنند. مورد بعدی در اختیار گذاشتن مصالح به قیمت مناسب و یارانه‌ای است که در حال حاضر بسیاری از تجهیزات نظیر آهن آلات، میل گرد از سوی دولت به صورت یارانه‌ای در اختیار دستگاههای اجرایی مثل وزارت بازرگانی و جاهای دیگر قرار می‌گیرد، در حالی که اولویت باید با خیرین باشد، حتماً خیر مدرسه‌ساز را نمی‌گوییم مثلاً خیری می‌خواهد بیمارستان بسازد، اینها می‌توانند از مصالح یارانه‌ای به قیمت مناسب استفاده کنند که این

موانع اجرایی هم هست که می‌توانیم اینها را در ادارات و مناطق آموزش و پرورش به حداقل برسانیم. و خیرین محترم در ادارات باید جایگاهی داشته باشند که به محض مراجعه، پاسخ لازم به آنها داده شود تا گرفتار بوروکراسی اداری نشوند و احساس کنند که از یک جایگاه ویژه‌ای برخوردار هستند و کارشان به طور ویژه رسیدگی می‌شود. مورد بعدی همکاری سازمانهای ذیربط با خیرین مدرسه‌ساز، مثل شهرداری‌ها، شرکت آب و فاضلاب، برق، فرمانداریها، استانداریها، می‌باشد. بعضاً مشاهده می‌شود که خیری با دویست میلیون تومان اعتبار، مدرسه ساخته، ولی دربخش گاز کشی، برق یا انشعاب آب مشکل پیدا کرده، مکاتبه با ما، بخشداری، فرمانداری می‌کند

نمودن افکار عمومی به ویژه خیرین محترم با توانائی‌ها و ویژگی‌های دانش آموزان استثنایی، بخصوص از طریق صدا و سیما و مطبوعات و مراجع مختلفی که جنبه عمومی دارند، باید این تفکر که این بچه‌ها بازده ندارند و سرمایه‌گذاری روی اینها بیهوده است خط بطلان کشید. یکی دیگر از راههای تکریم و تشویق خیرین محترم مدرسه‌ساز، استفاده بهینه از فضاهای ساخته شده توسط خیرین و توجه به نیت خیر خواهانه آنان است، گاهی مشاهده می‌شود خیری مدرسه می‌سازد و بعد از مدتی می‌بیند که استفاده بهینه از آن مدرسه نشده است، یک طبقه از ساختمان مخروبه و خالی افتاده و قسمتی از ساختمان مدرسه استفاده مطلوب نمی‌شود یا مثلاً، خیر اینجا را وقف یا توصیه به این کرده که اسم یکی از ائمه و یا شخصی، روی این مدرسه باشد و یا مدرسه توسط گروهی خاص استفاده نشود، و بعداً مدیران و مسئولان محلی با سلاتق مختلف می‌آیند و خلاف نیت او عمل می‌کنند، این کار باعث می‌شود خیر از آن نیت اصلی‌اش وابماند و در ادامه کارش تشویق و ترغیب نشود، اینها بخاطر این است که ما توجه کافی نداریم. مورد دیگر اقتصادی کردن پروژه‌ها و رفع موانع اجرایی ساخت و ساز طرحهای مردمی است. یکی از گلابه‌های آنها این است که احداث مدرسه توسط دولت با هزینه بالا انجام می‌پذیرد و این جای بحث دارد و می‌توانیم با امکانات لازم و استفاده از متخصصین مجرب مخصوصاً در سازمان نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس، تمهیداتی را فراهم کنیم که پروژه‌های خیرین اقتصادی شود و با آمار و ارقام شفاف، قیمت تمام شده به آنها تبیین گردد.

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

موسسه تخصصی خیرین مدرسه‌ساز

می تواند آن شعار "مشارکت دولت با خیرین را تجلی بخشد. چیزی که ما در قانون برنامه توسعه سوم داریم که اگر این اتفاق بیافتد مشارکت دولت با خیرین است و باعث ایجاد دلگرمی و علاقه بیشتر آنها می شود، شاید قرارداد مصالح مناسب و یارانه ای در اختیار خیر بعد مالی اش مطرح نباشد ولی وقتی دولت به این قضیه و نیاز توجه خاص دارد، خیر دلگرم می شود، اکثر خیرین که ما با آنها سروکار داشته ایم بعد مادی برایشان مطرح نبوده ولی این توجهات موجب ترغیب آنان می شود.

مورد بعد عدم تغییر کاربری مدارس است که توسط خیرین ساخته می شود، بعضی مواقع خیر می آید برای مقطع ابتدایی یا راهنمایی مدرسه می سازد و ما می آئیم آنرا با سلیقه خود تغییر کاربری می دهیم و به صورت اداری و غیر آموزشی از ملک استفاده می کنیم، اینها مواردی است که خیر را دل سرد می کند.

موضوع اساسی دیگر، توجه مدیران مدارس خیرین است که در جهت نگهداری و تعمیر این ساختمانها، تلاش مضاعفی را انجام دهند که در صورت بازدید خیرین ایجاد ترغیب و تشویق شوند. مثلاً خیر با بازدید از مدرسه ای که مدت شش ماه از ساخت آن می گذرد، مشاهده کرده که مدرسه، به زباله دانی تبدیل شده است. اینها باعث پایین آمدن ترغیب و تشویق خیرین می شود. اگر مدیران در مدارس متعلق خیرین تشویق شوند که مثلاً مدارس را با گل و گلستان و درخت تزئین کنند که وقتی خیر برای بازدید می آید، نشاط در او ایجاد شود و این خود باعث تشویق مدیر و سایر

کادر اجرایی مدرسه توسط خیر می شود. مدرسه ای که بسیار خوب مورد بهره برداری قرار گیرد، چه بسا ممکن است خیر از کادر آموزشی، اجرایی، مدیر تقدیر نموده، هدیه تهیه کرده و از مسئولین اجرایی آموزش و پرورش برای آنها درخواست تشویق نماید.

سؤال: با توجه به تجارب ارزنده تان مشارکت خیرین در ایجاد فضاهای استثنایی را چگونه ارزیابی می نماید؟

جواب: در این زمینه، با وجود مدارس نامناسب استیجاری و مدارس دوشیفت، حل مشکل کمبود فضای آموزشی، تار سیدن به وضعیت نسبتاً ایده آل یک عزم ملی و جهاد آحاد مردم را می طلبد. عملکرد این بزرگواران انصافاً مثبت و بسیار چشمگیر بوده، یعنی در ساخت و ساز مدرسه، من بیش از ۲۵ سال با خیرین محترم مدرسه ساز در ارتباط هستم و تاکنون مانع و مشکلی از سوی آنها ندیده ام. مشکلات هر چه بوده باید در خودمان جستجو کنیم، البته لازم به ذکر است که در گذشته بیشتر ساخت و ساز مدارس استثنایی از طریق اعتبارات دولتی بوده است. ما باید از طرق مختلف نسبت به شناسایی افراد نیکوکار و خیر اقدام کنیم، متأسفانه هنوز در سراسر کشور، شناخت کافی به عملکرد سازمان آموزش و پرورش استثنایی وجود ندارد. از عملکرد مدیران و مربیان ما و از توانایی های دانش آموزان ما اطلاعی ندارند.

لازم است که مسوولان سازمان، مدیران اجرایی در استانها و مدیران مدارس ما در مجامع و گردهمایی ها توانایی های بچه های ما را معرفی کنند. اما ما جمع و جماعات از این موضوع استقبال

می کنند. مسوولان شهر و استان همه این آمادگی را دارند که در مراسم و جشن ها از بچه های مادرخواندن سرود و قرآن و... استفاده کنند. اگر این فعالیت افزایش پیدا کند، خیرین به کارمربیان ما، توانایی بچه های ما واقف می شوند و فکر می کنند سهم ساخت و ساز مدارس استثنایی نسبت به مدارس عادی بسیار ناچیز است. می طلبد که ما و مدیران کل نوسازی استانها، در همایش ها و گردهمایی ها و جلساتی که با خیرین محترم داریم، آنها را در ساخت و ساز مدارس استثنایی ترغیب کنیم. عدم آگاهی خیرین باعث شده که ما سهم بسیار ناچیزی را در ساخت و ساز مدارس آنها داشته باشیم.

گروه گزارش: از اینکه در این گفتگو شرکت نموده اید سپاسگزاریم آقای معین بخش: بنده هم از تلاش شما و همکارانتان در جهت پیشبرد اهداف نشریه، کمال تشکر دارم.

